

Kartka z kalendarza – lipiec 2018

- 1 lipca**   **ŚWIATOWY DZIEŃ PSA**, święto ustanowione w 2007 roku z inicjatywy czasopisma Przyjaciel Psa, aby zastanowić się nad podejściem człowieka do zwierząt
- 2 lipca**   (240) – 1778 zm. **Jean-Jacques Rousseau**, genewski pisarz tworzący w języku francuskim, filozof i pedagog, autor koncepcji swobodnego wychowania, jego dzieła to m.in. *Umowa społeczna*, *Emil, czyli o wychowaniu*, ur. 1712
- 3 lipca**   (135) – 1883 ur. **Franz Kafka**, pisarz niemieckojęzyczny, pochodzenia żydowskiego, urodzony w Pradze, po studiach prawniczych był urzędnikiem ubezpieczeniowym. Za życia mało znany, z czasem obwołany został jednym z najwybitniejszych prozaików europejskich XX w. Nowator w dziedzinie formy, uczynił swoim bohaterem anonimowego, samotnego człowieka, udręczonego przez hierarchicznie zbiurokratyzowany świat, odbierający mu wolność i godność. Wydane po śmierci: *Proces* (1925), *Zamek* (1926), *Ameryka* (1927), a także aforyzmy i przypowieści, zm. 1924
- (15) – 2003 zm. **SAT-OKH** (właśc. Stanisław Supłatowicz) - pisarz, żołnierz AK, autor chętnie czytanych przez dzieci i młodzież książek o życiu i obyczajach Indian, m.in.: *Ziemia słonych skał*, *Biały mustang*, *Głos prerii*, ur. 1920
- 4 lipca**   (75) – 1943 zm. **Władysław Eugeniusz Sikorski** - polski wojskowy i polityk, generał broni Wojska Polskiego, Naczelnny Wódz Polskich Sił Zbrojnych i premier Rządu na Uchodźstwie podczas II wojny światowej, Władysław Sikorski zginął w katastrofie samolotu, który rozbił się zaraz po starcie z lotniska na Gibraltarze, ur. 1881
- (20) – 1998 zm. **Janusz Przymanowski**, prozaik, publicysta, scenarzysta filmowy, autor licznych powieści dla młodzieży podejmujących tematykę wojenną, m.in. *Czterej pancerni i pies*, ur. 1922
- 6 lipca**   (125) – 1893 zm. **Guy de Maupassant** – francuski pisarz, zaliczany do nurtu naturalizmu i dekadentyzmu, ur. 1850
- 7 lipca**   (100) – 1918 ur. **Halina Popławska**, prozaik, tłumaczka, popularna autorka powieści dla młodzieży, m.in.: *Renesansowa przygoda*, *Szpada na wachlarzu*, *Jak na starym gobelinie*, *Na wersalskim trakcie*, *Talerz z Napoleonem*
- 8 lipca**   (180) – 1838 ur. **Ferdinand von Zeppelin** – niemiecki konstruktor sterowców zwanych od jego nazwiska zeppelinami, w 1900 r. zbudował pierwszy sterowiec o sztywnej konstrukcji, którego seryjną produkcję rozpoczęto 1906 r. W czasie I wojny światowej sterowce użyto do bombardowania Paryża, zm. 1917

- 11 lipca**   **ŚWIATOWY DZIEŃ LUDNOŚCI**
- 12 lipca**   (110) – 1908 ur. **Eryk Lipiński**, karykaturzysta, satyryk, dziennikarz, grafik, autor plakatów, ilustrator książek dla dzieci J. Brzechwy (*Opowiedział dzięcioł sowie, Ptasie plotki*), zm. 1991
- 13 lipca**   (10) – 2008 zm. **Bronisław Geremek** – polski historyk - mediewista i polityk, Kawaler Orderu Orła Białego, ur. 1932
- 14 lipca**   (115) – 1903 ur. **Irving Stone** – pisarz amerykański, autor zbeletryzowanych biografii artystów, pisarzy i uczonych, napisał m.in.: *Pasję życia* - biografię Vincenta van Gogha, *Żeglarz na koniu* - biografię Jacka Londona, *Miłość jest wieczna* - historia małżeństwa Abrahama Lincolna i Mary Todd, *Udręka i ekstaza* - biografia Michała Anioła oraz *Pasje utajone* czyli życie Zygmunta Freuda, zm. 1989
- 17 lipca**   (130) – 1888 ur. **Samuel Joseph Agnon** (właśc. Szmuel Josef Czaczkes) żydowski pisarz, laureat Nagrody Nobla (1966), zm. 1970
- 18 lipca**   (115) – 1903 ur. **Czesława Niemyska-Rączaszkowa**, prozaik, autorka słuchowisk radiowych i utworów o tematyce historycznej, m.in.: *Przyjaciele, Jadwiga i Jagienka, Ich tajemnice, Z rybałtami po Mazowszu*, zm. 1974
- 19 lipca**   (125) – 1893 ur. **Władimir Władimirowicz Majakowski** - rosyjski poeta i dramaturg, przedstawiciel futuryzmu, znakomity rysownik, scenarzysta oraz aktor filmowy, zm. 1930
- 20 lipca**   (130) – 1888 ur. **Emil Erwin Zegadłowicz** – polski poeta, prozaik, znawca sztuki i tłumacz, napisał m.in.: *Zmory, Motory, Siedem pieśni zgrzebnych o Janie Kasprowiczu, Powsinogi beskidzkie, Żywot Mikołaja Srebrempisanego*, zm. 1941 r.
- (80) – 1938 ur. **Natalie Wood** (właśc. Natalia Nikołajewna Zacharienko) – amerykańska aktorka, zagrała w ponad 50 filmach, m.in.: *Buntownik bez powodu, Płonące wzgórza, West Side Story, Wiosenna bujność traw*. Zdobyła 3 nominacje do Oscara. Zginęła tragicznie w 1981 r.
- 21 lipca**   (160) – 1858 ur. **Wacław Sieroszewski**, prozaik, eseista, podróżnik, etnograf, autor m.in. utworów adresowanych do dzieci i młodzieży: *Bajki, Dary Wiatru Północnego, Zamorski diabeł*, zm. 1945
- 22 lipca**   (140) – 1938 ur. **Janusz Korczak** (właśc. Henryk Goldszmit) – pisarz, nowelista, lekarz, publicysta i pedagog, gorący bojownik o prawo dziecka do szacunku, poważnego traktowania, wychowania w umiłowaniu dobra i wolności (*Król Maciuś Pierwszy, Bankructwo małego Dżeka, Kajtuś Czarodziej*), zm. 1942

- 23 lipca** (130) – 1888 ur. **Raymond Chandler** – amerykański pisarz, najwybitniejszy przedstawiciel tzw. czarnej powieści kryminalnej, bohaterem większości jego utworów był prywatny detektyw Philip Marlowe. Najśłynniejsze powieści: *Głęboki sen* (1939), *Żegnaj laleczko* (1940), *Tajemnica jeziora* (1943) i *Długie pożegnanie* (1953), zm. 1959
- 24 lipca** (120) – 1898 ur. **Amelia Earhart** - lotniczka amerykańska - pierwsza kobieta, która przeleciała samolotem Atlantyk (1928 r.), zaginęła podczas próby przelotu przez Pacyfik, uznana za zmarłą 5 stycznia 1939 r.
- (85) – 1933 ur. **Jerzy Harasymowicz** – polski poeta, założyciel grup poetyckich Muszyna i Barbarus, należał do tzw. pokolenia "Współczesności". Zadebiutował w 1953 roku, publikując wiersze i prozę poetycką w "Życiu Literackim", z poezji Jerzego Harasymowicza wywodzi się termin kraina łagodności, do którego w swoich piosenkach nawiązywał Wojciech Belon, a który bywał później utożsamiany z poezją śpiewaną, zm. 1999
- 25 lipca** (95) – 1923 ur. **Maria Gripe**, pisarka szwedzka, laureatka Nagrody im. H. Ch. Andersena (1974), autorka książek realistyczno-psychologicznych oraz fantastyczno-realistycznych dla dzieci i młodzieży, opowiadających o dzieciach biednych, pokrzywdzonych przez los i świat dorosłych, m.in.: *Córka taty Pellerina*, *Dzieci szklarza*, *Żuki latają o zmierzchu*, zm. 2007
- (60) – 1958 ur. **Marcin Bruchnalski**, grafik i ilustrator, autor ilustracji do książek dla dzieci i młodzieży, m.in.: A. Onichimowskiej *Daleki rejs*, R. Piątkowskiej *Wieloryb*, T. Trojanowskiego *Kosmiczne komplikacje*, A. Grabowskiego *Pirat Jędrus*, M. Strzałkowskiej *Rym, cym, cym, gdzieś mi z głowy uciekł rym* (*Książka Roku 1999*)
- 26 lipca** (90) – 1928 ur. **Stanley Kubrick** – amerykański reżyser, scenarzysta, montażysta i producent filmowy. Jeden z najwybitniejszych twórców światowego kina. Zrobił wiele obrazów, które na stałe weszły do klasyki kina, a w szkołach filmowych pokazywane są jako wzory do naśladowania. Kubrick nie ceniał nigdy Hollywoodu, uważał, że tylko Europa zapewni mu swobodę twórczą, więc opuścił Stany Zjednoczone w 1961 roku i do końca życia mieszkał w Anglii. W 1968 roku powstał najśłynniejszy jego film *2001 Odyseja Kosmiczna*, zm. 1999
- 27 lipca** (80) – 1938 ur. **Christina Björk**, szwedzka pisarka i graficzka, autorka książek dla dzieci, m.in.: *Księżniczki i smoki*, *Linnea w ogrodzie Moneta*, *Przygody Astrid – zanim została Astrid Lindgren*, *Rok z Linneą*, *Rycerze i smoki*
- (80) – 1938 ur. **Zofia Murawska**, graficzka, autorka ponad 50 książek o różnorodnej tematyce (często baśniowych), m.in. dla dzieci: *Baśnie braci Grimm*, *Wio Leokadio!* J. Kulmowej (nagroda na IBA w Lipsku), *Pokój z kukułką* J. Ratajczaka, *Królowa Niewidzialnych Jeźdźców* M. Tomaszewskiej

(45) – 1973 ur. **Cassandra Clare**, (właśc. Judith A. Rumelt) pisarka urodzona w amerykańskiej rodzinie w Teheranie, autorka książek dla młodzieży, m.in.: serii *Dary anioła*, *Mroczne Intrygi*, *Magistrum*, trylogii *Diabelskie Maszyny* oraz *Kroniki Bane'a*

28 lipca (20) – 1998 zm. **Zbigniew Herbert** – polski poeta, eseista i dramaturg, autor słuchowisk, kawaler Orderu Orła Białego. Twórca słynnego cyklu poetyckiego *Pan Cogito*. Jego debiut książkowy to tom wierszy *Struna światła*. Laureat ponad dwudziestu nagród literackich. Jego wiersze były tłumaczone na wiele języków obcych, ur. 1924

29 lipca (135) – 1883 ur. **Benito Mussolini** - włoski polityk i dziennikarz początkowo socjalistyczny, główny założyciel i przywódca ruchu faszystowskiego, zm. 1945

30 lipca (200) – 1818 ur. **Emily Brontë** - angielska pisarka; autorka m.in.: *Wichrowych wzgórz*, zm. 1848

(165) – 1853 ur. **Julian Fałat**, polski malarz, jeden z najwybitniejszych polskich akwarelistów, przedstawiciel realizmu i impresjonistycznego pejzażu, zm. 1929

(155) – 1863 ur. **Henry Ford** - amerykański przemysłowiec, który w 1892 r. skonstruował swój pierwszy samochód, założyciel koncernu samochodowego Ford Motor Company (1903 r.), twórca nowej metody organizacji pracy tzw. fordyzmu, zm. 1947

(80) – 1938 ur. **Dorota Terakowska**, polska pisarka, zm. 2004

31 lipca (65) – 1953 zm. **Kornel Makuszyński**, powieściopisarz, poeta, felietonista, krytyk teatralny, autor zbioru baśni *Bardzo dziwne bajki*, *O wawelskim smoku* oraz cyklu historyjek o Koziołku Matołku i małpce Fiki-Miki. Dla młodzieży napisał, m.in. *Szatana z siódmej klasy*, *Szaleństwa panny Ewy*, ur. 1884